

Інструкція щодо заповнення ордера на повернення донорської крові та/або компонентів крові в лікарняний банк крові

1. Ця Інструкція визначає порядок заповнення форми ордера на повернення донорської крові та/або компонентів крові в лікарняний банк крові (далі – ордер на повернення);
2. **Ордер на повернення** – документ, який використовується для оформлення операції повернення невикористаних доз донорської крові та/або компонентів крові, із структурного підрозділу/відділення, в якому була запланована трансфузія реципієнту, за умови наявності підстав такого повернення, до лікарняного банку крові, з якого ці дози були видані, суб'єкта, що надає послуги з трансфузії крові та/або компонентів крові, в межах однієї юридичної особи.

Примітка

Ордер на повернення **заборонено** використовувати для обміну/передачі доз донорської крові та/або компонентів крові між структурними підрозділами/відділеннями суб'єкта, що надає послуги з трансфузії крові та/або компонентів крові суб'єкта, без повернення в лікарняний банк крові.

**Для кожної номенклатурної групи донорської крові та компонентів крові формується
окремий ордер на повернення.**

3. **Зверніть увагу**, при поверненні необхідно зазначити **обґрунтовану підставу** для повернення невикористаних доз донорської крові та/або компонентів крові **або** для ініціювання списання доз донорської крові та/або компонентів крові, **які визначені як непридатні для проведення трансфузії** через порушення герметичності, порушення температурного режиму зберігання або візуальних ознак гемолізу.

Загальні критерії для оцінки придатності дози цільної крові або компонента крові

- Контейнер повинен бути герметичний, без видимих ознак пошкоджень;
- Наявна етикетка з ідентифікаційним номером, без ознак пошкодження;
- Наявність не менше 1 (одного) зразка для проведення проби на сумісність;
- Відсутні візуальні ознаки гемолізу;

- Забезпечений контроль температури протягом всього терміну перебування дози цільної крові та/або компонентів крові поза межами лікарняного банку крові.

Додаткові критерії для оцінки дози цільної крові або компонента крові

Для цільної крові та еритроцитарних компонентів крові

➤ час перебування поза межами середовища з контрольованою температурою зберігання – **не більше 30 хвилин**, за умови температури навколишнього середовища в діапазоні від 20°C до 24°C;

➤ Температура контейнера при поверненні не повинна бути **вище 10°C**;

➤ **Не більше 1 (одного) повернення** для однієї дози цільної крові або компонента крові;

Для плазмових компонентів крові та кріопреципітату

➤ розморожений плазмовий компонент, який знаходиться поза середовищем з контрольованою температурою від 2°C до 6°C **не більше 30 хвилин**, може бути повернутим для зберігання з контрольованою температурою від 2°C до 6°C, але допускається для використання лише за умови, що він буде **використаний протягом 4 годин з моменту розморожування**;

➤ розморожений кріопреципітат **не можна охолоджувати**, в разі повернення до лікарняного банку крові повинен бути **використаний протягом 4 годин з моменту розморожування**;

Для тромбоцитарних компонентів крові

➤ повернення допускається за умови зберігання за температури від 20°C до 24°C, з **постійним легким перемішуванням**, повинен бути **використаний в межах 24 годин** від моменту першої видачі із лікарняного банку крові;

➤ перерва в перемішуванні не повинна тривати **більше 8 годин**;

Завідувач лікарняного банку крові з метою забезпечення безпеки та якості повернутих доз повинен здійснювати оцінку відповідності вищезазначеним вимогам та/або іншим вимогам, які затверджені лікарняним трансфузіологічним комітетом, та на підставі проведеної оцінки **приймати рішення** про наявні/відсутні підстави та обґрунтованість повернення для **кожної дози цільної крові або компонентів крові**.

4. Ордер на повернення заповнюється та підписується лікарем, який здійснював замовлення цільної крові та/або компонентів крові з лікарняного банку крові.

Ордер на повернення надається в лікарняний банк крові суб'єкта, що надає послуги з трансфузії крові та/або компонентів крові в одному примірнику.

Повернуті дози донорської крові та/або компонентів крові повинні бути поставлені на облік лікарняного банку крові прибутковим ордером **або** списані через відомість на списання.

5. У верхній лівій частині необхідно вказати юридичну назву суб'єкта, що надає послуги з трансфузії крові та/або компонентів крові, 8-значний код ЄДРПОУ, адреса місця провадження господарської діяльності, контактні дані (номер телефону, факсу, адреса електронної пошти).

6. Необхідно зазначити порядковий номер ордера на повернення відповідно до впроваджених правил документообігу суб'єкта господарювання, та дату його складання.

За наявності програмного модуля-нумератора в системі eКров реквізити ордера на повернення створюються автоматично.

7. На першій сторінці ордера на повернення необхідно заповнити наступну інформацію:

- Дата та час формування ордера у форматі день/місяць/рік та год/хв.
- Назву структурного підрозділу/відділення/відділу суб'єкта, що надає послуги з трансфузії крові та/або компонентів крові із якого буде повернуто донорську кров та/або компоненти крові для трансфузії або видалення.

- Вказується обґрунтована підстава повернення на облік в лікарняний банк крові донорської крові та/або компонентів крові.

- Зазначити навпроти **так** або **ні** у відповідних полях.;

- минуло менше 4 годин після видачі з лікарняного банку крові;
- не перебував більше 30 хвилин поза контрольованим місцем зберігання;
- повернення погоджено з лікарняним банком крові;
- наявна етикетка з ідентифікаційним номером;
- дотримання температурного режиму;
- ознаки порушення герметичності;
- наявний зразок для проби на сумісність;
- візуальні ознаки гемолізу.

Зазначити біля поля «Непридатні для трансфузії, по причині» та зазначити причину, якщо дози цільної крові або компонентів крові непридатні для трансфузії.

8. На наступній сторінці в таблиці необхідно зазначити наступну інформацію:

- В стовпці 1 вказується номер по порядку.
- В стовпці 2 потрібно зазначити номенклатурну одиницю донорської крові та компонентів крові.
- В стовпцях 3-5: вказати відповідні атрибути донорської крові або компонента крові - групу крові за системами АВ0 (I/II/III/IV), Резус (RhD+/RhD-) та Kell (Kell+/Kell-).
- В стовпці 6 вказується унікальний цифровий або буквено-цифровий ідентифікаційний номер донора.

- В стовпці 7 вказується одиниця виміру донорської крові або компонента крові. Рекомендовано застосовувати стандартну одиницю виміру – **Доза** донорської крові та/або компонентів крові, відповідно до Порядку реалізації донорської крові та компонентів крові суб'єктами системи крові, що здійснюють заготівлю, переробку, тестування, зберігання, розподіл та реалізацію донорської крові та компонентів крові, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2025 року № 254.

- В стовпці 8 вказується дата виготовлення донорської крові або компонента крові у форматі день/місяць/рік.

- В стовпці 9 вказується термін придатності (кінцева дата придатності для трансфузії донорської крові або компонента крові) у форматі день/місяць/рік.

9. Під таблицею необхідно зазначити загальну кількість доз донорської крові або компонентів крові, які будуть повернуті в запаси лікарняного банку крові даним ордером.

10. У разі ведення ордера на повернення в електронному форматі в ньому зазначається вся інформація, яка міститься в затвердженому паперовому носії, з дотриманням Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють електронний документообіг в Україні.

11. Термін зберігання ордера на повернення – 3 роки.